

Ark 1 TEKST

Her er et uddrag fra Fandango 7. Det handler om moderne ungdomslitteratur, og det er en god idé at læse det, inden du skal lave den første opgave til *Morgenmad*.

MODERNE UNGDOMSLITTERATUR

Ligesom musik og mode udvikler sig gennem tiderne, gør litteraturen det også. Det er bl.a., fordi man er optaget af forskellige ting i forskellige tider, og det afspejler sig i litteraturen. Men det er ikke kun det, som teksten handler om, der forandrer sig. Også måden at skrive på udvikler sig og forandrer sig gennem tiden.

Tænk fx på begyndelsen af 00'erne. Her var Harry Potterbølgen på sit højeste. Forfatteren Joanna K. Rowling fik med denne litterære figur både børn og voksne til at fordybe sig i store tykke bøger. Fantasy var et hit, og tidens fortællinger var lange og snirklede, ofte i store, tykke bøger i flere bind. Der var meget for læseren at holde styr på.

En del af den *nyere* ungdomslitteratur er noget anderledes. Mange danske forfattere skriver i dag:

- konstrueret korte fortællinger
- ofte realistiske fortællinger om hverdagen
- om barske temaer
- tekster, hvor børne- og voksenrollerne er byttet om: forældre forsømmer børn, som til gengæld tager ansvar og sagen i egen hånd
- tekster med mange tomme pladser – isbjergets top er blevet mindre
- med teknikken showing frem for telling – forfatteren *viser* gennem personernes handlinger, hvordan de er, frem for at *fortælle* det fortællinger, der begynder *in medias res* og slutter åbent

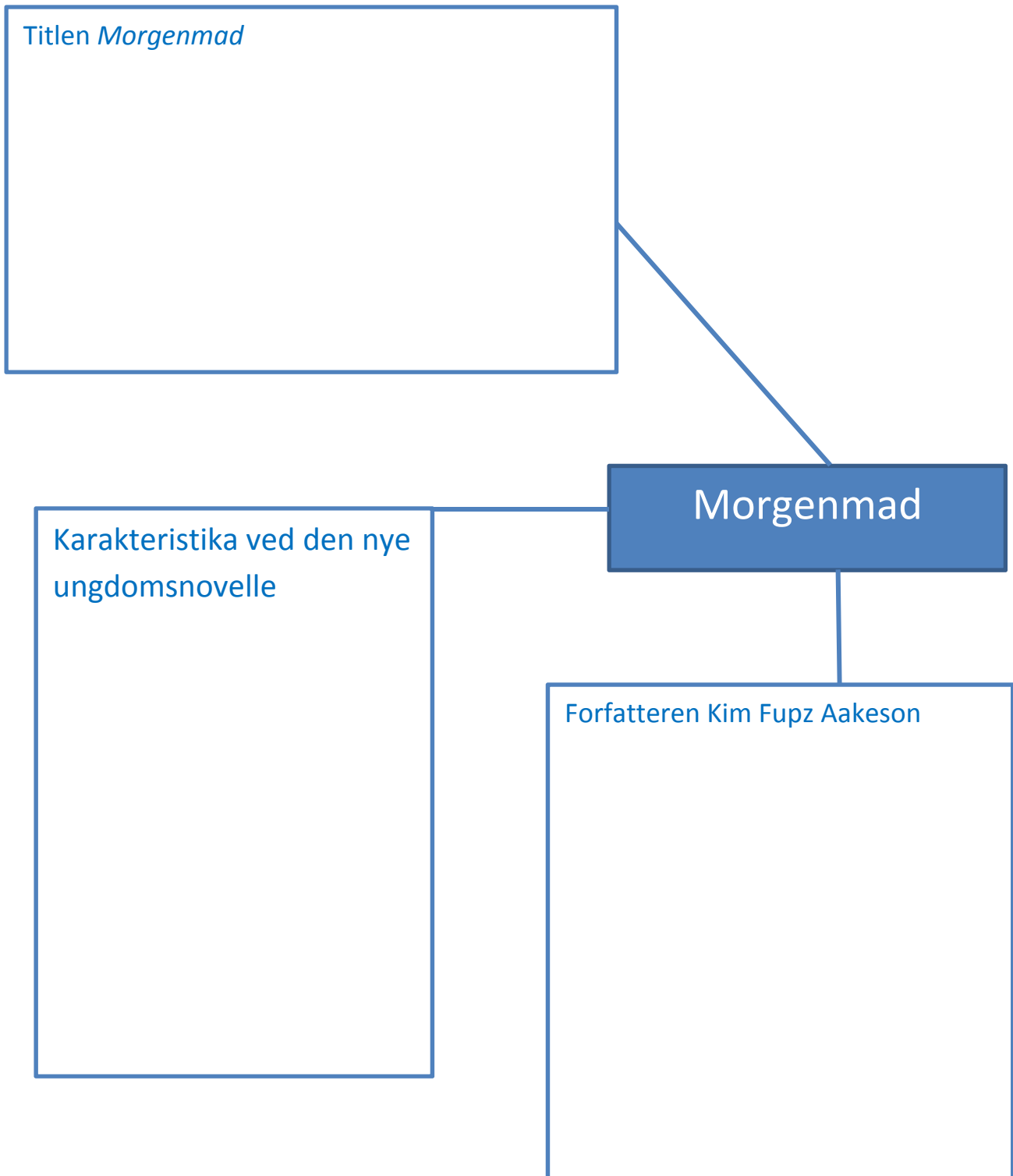
Når forfatteren er så sparsom med sine ord, kræver det at læseren må ned under overfladen og læse med fordobling for at forstå teksten. Vi får ikke det hele forklaret som i de store tykke bøger.

Det er to forskellige måder at skrive på – og det kræver to forskellige måder at læse på. Begge typer litteratur har sine kvaliteter.

Ark 2 **TANKEKORT**

Læs evt. om moderne ungdomslitteratur på ark 1, før du udfylder tankekortet.

Ark 3 **KOLONNENOTAT**

	Ord fra teksten	Mine noter
Den lille		
Den store		
Dem		
Idé		
Situation		

AT OPSUMMERE OG FORUDSIGE

Hvad er der sket indtil nu?

Hvad tror du, der kommer til at ske nu?

AT OPKLARE OG OPSUMMERE

Hvad er der skete der faktisk?

Passede dine forudsigelser med den faktiske handling?

AT FORUDSIGE

Hvad tror du, den store ser, da han åbner døren?

AT UNDERSTREGE

Streg de ord under, der fortæller noget om 'dem' og deres situation. Du skal bruge dine understregninger i isbjerget på Ark 7B.

De sov. De havde det meste af deres tøj på. Han havde sko på, det havde hun ikke. De havde åbne munde og luften var tæt. Den store lukkede døren igen og tænkte på alle de gange den gamle var flyttet fra dem og alle de gange han var kommet tilbage. Sidste gang havde hun sagt: »Vi er skabt for hinanden.« Så havde de grinet begge to, og han havde taget hende på lårene. 1

Den store gik tilbage til køkkenet og behøvede ikke sige noget. De så på deres morgenmad. 5

»Den bliver kold,« sagde den lille og snakkede om æggene. 10

»Vi spiser,« sagde den store og satte sig. 15

»Uden dem?«

»Du kan jo vække dem hvis du vil?«

Den lille satte sig på pladsen overfor, hendes plads, den store skænkede kaffe til dem begge to, der var ikke mælk, men de tog godt med sukker i, der var ingen til at stoppe dem. 20

De spiste æg og ristet brød uden at sige meget, den lille grinede. 25

»Hvad?«

»Det er ligesom voksne,« sagde den lille. »Med stearinlys.«

»Helt sikkert,« sagde den store. »Tillykke med bryllupsdagen.«

Den lille skubbede gaven over til den store. 30

»Hvad?«

»Du må gerne åbne den.«

»Mig?«

Den lille nikkede, og han gjorde det, den store, pakkede det røde papir op, han gjorde det forsigtigt så det ikke blev mere ødelagt.

»Næh,« sagde han. »Et askebæger.«

Den lille fnisede.

»Det er det flotteste askebæger jeg nogensinde har set,« sagde den store. »Tusind, tusind tak.«

Den lille sagde at det var så lidt, de samlede flasker sammen og gik ned for at sælge dem, de lod askebægeret og resterne af morgenmaden stå.

AT UNDERSTREGE

Skriv dine spor fra teksten *over* overfladen og dine tolkninger af dem *under* overfladen.

